

SMJERNICE ZA NABAVU U KNJIŽNICI FILOZOFSKOGA FAKULTETA U OSIJEKU

Poslanje knjižnice Filozofskoga fakulteta je omogućiti slobodan pristup knjižnim i neknjižnim izvorima informacija potrebnim studentima i znanstveno - nastavnom osoblju Filozofskoga fakulteta u Osijeku s ciljem izvršavanja nastavnih planova i programa kolegija pojedinačnih studija, te u istraživačkom i nastavnom radu. Cilj nam je razvijati informacijsku pismenost i kritičko mišljenje, poticati kod studenata želju za učenjem i istraživanjem, pružati podršku u održavanju nastave, kao i omogućiti primjerene uvjete za znanstveni i istraživački rad znanstveno-nastavnog osoblja.

Smjernice za nabavu, kao i nabavna politika Knjižnice Filozofskoga fakulteta u Osijeku, temelje se na poslanju Knjižnice i poslanju Fakulteta, a u skladu sa Standardima za visokoškolske knjižnice u Republici Hrvatskoj (VBH 33/90) i Pravilnikom o reviziji i otpisu (NN 21/02).

Smjernice čine okvir za odabir pri nabavi knjižnične građe kako bi se omogućila sustavnost i dosljednost u izgradnji knjižničnog fonda i osigurala izgradnja uravnoteženog i kvalitetnog fonda koji treba zadovoljiti potrebe svih korisnika.

Knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku nabavlja, stručno obrađuje i daje na korištenje knjižničnu građu u svim formatima, osigurava pristup informacijskim izvorima dostupnim na daljinu, te pruža informacijske usluge prvenstveno studentima, nastavnicima i suradnicima u nastavi pojedinačnih studija Filozofskog fakulteta, zatim ostalim članovima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, cjelokupnoj hrvatskoj sveučilišnoj zajednici, te široj javnosti poradi obrazovnog, znanstveno-istraživačkog i općekulturnog djelovanja

1. OPĆENITO O KNJIŽNIČNOJ ZBIRCI

Knjižnična zbirka obuhvaća svu građu koju Knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku posjeduje. Prvenstveno se nabavlja građa iz stručnih i znanstvenih područja sljedećih preddiplomskih i diplomskih studija, te doktorskih studija i dopunskog pedagoško-psihološkog obrazovanja koji se mogu studirati na Fakultetu:

- engleski jezik i književnost;
- filozofija;
- hrvatski jezik i književnost;
- informatologija;
- mađarski jezik i književnost;
- njemački jezik i književnost;
- pedagogija;
- pisana baština u digitalnom okruženju;
- povijest i
- psihologija.

Građa se nabavlja na temelju sadržaja, na hrvatskom i svjetskim jezicima koji se studiraju na Fakultetu (engleski, njemački, mađarski). Kada je publikacija dostupna u više formata, prednost se daje formatu koji omogućuje širi pristup uz razumnu cijenu i prihvatljive uvjete korištenja. Knjižnična se građa nabavlja u dogovoru s nastavnim osobljem sukladno potrebama pojedinačnih kolegija na Fakultetu.

Fond knjižnice je organiziran prema sljedećim zbirkama:

a) Monografske publikacije

U zbirci monografskih publikacija nastoji se prije svega nabaviti sva građa koja je propisana kao literatura u svim kolegijima koji se izvode na Filozofskom fakultetu i potom postići omjer od 20% primjeraka naslova građe s popisa obvezne literature i 10% primjeraka naslova građe s popisa dopunske literature pojedinih kolegija studija Filozofskog fakulteta u Osijeku u odnosu na broj studenata..

Budući da se u okviru pojedinačnih studija nalazi velik broj kolegija i velik broj naslova obvezne i dopunske literature, prednost se daje zahtjevima nastavnog osoblja u pogledu nabave obvezne, a tek potom dopunske literature. Uvijek, kada je moguće, nabavljat će se izdanja koja nisu starija od 5 godina, no nabavljat će se i starija (tražena) izdanja građe trajne i visoke akademske vrijednosti (kada ne postoji novije izdanje tražene knjige).

b) Referentna zbirka

Referentna zbirka prvenstveno pokriva znanstvena i stručna područja u okviru nastavnih planova i programa gore navedenih studija Filozofskog fakulteta u Osijeku.

Za referentnu zbirku nabavljaju se primarno u papirnom formatu:

- enciklopedije
- leksikoni
- rječnici
- priručnici
- bibliografije i
- atlasi.

c) Zbirka časopisa

Zbirka časopisa obuhvaća znanstvene i stručne, kako strane tako i domaće časopise iz znanstvenih i stručnih područja pokrivenih prethodno navedenim studijima. Za zbirku časopisa nabava se vrši pretplatom vlastitim sredstvima na domaće naslove (papirno izdanje) i pretplatom na strane naslove (papirno izdanje) uz sufinanciranje Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, te darovima i razmjenom. Kod odabira časopisa, kada je moguće, prednost se daje onima koji su indeksirani u relevantnim indeksnim bazama.

Kod nabave časopisa vodi se računa o mogućnosti pristupa zbirka časopisa na drugim fakultetima u Osijeku, te sveučilištima u Hrvatskoj, kao i slobodno dostupnim mrežnim elektroničkim zbirka časopisa. Knjižnica ima osiguran pristup bazama časopisa preko Centra za online baze podataka.

d) Zbirka audiovizualne i multimedijske građe

Zbirka audiovizualne i multimedijske građe sastoji se od zvučnih kaseti, videokaseta, zvučnih CD-a, DVD-a, CD-ROM-ova te manjeg broja didaktičkih jezičnih igara i druge neknjižne građe. Uz elektroničke izvore informacija u fizičkom obliku kao popratne materijale uz knjižnu građu, prvenstvo se daje nabavi edukativnih elektroničkih izvora, stručnih, znanstvenih i referentnih informacija na CD-ROM-ovima i DVD-ima koji se mogu koristiti na računalima u čitaonici Fakulteta.

e) Zbirka doktorskih i magistarskih radnji

Zbirka doktorskih i magistarskih radnji formira se darom Filozofskoga fakulteta u Zagrebu, Filozofskoga fakulteta u Osijeku i drugih srodnih fakulteta, prvenstveno u papirnatom obliku. Radovi s matičnog fakulteta biti će i u elektroničkom obliku. U skoroj budućnosti biti će dostupni u institucionalnom digitalnom repozitoriju. Doktorandi Filozofskog fakulteta u Osijeku Knjižnici obvezni su dostaviti jedan primjerak svoje doktorske disertacije u papirnom obliku.

f) Zbirka završnih i diplomskih radnji

Zbirka završnih i diplomskih radnji nastaje kontinuirano tako što prvostupnici obvezno predaju Knjižnici po završetku svoga studiranja primjerak završne, odnosno diplomske radnje u elektroničkom obliku koji će se čuvati u institucionalnom digitalnom repozitoriju.

g) Zbirka stare građe

Ova zbirka obuhvaća 500-ak naslova stare i rarietne građe čije korištenje je moguće samo u prostoru čitaonice. Zbirka nastaje darovima, a obuhvaća prvenstveno područja jezika, književnosti, povijesti i pedagogije. Zbirka se koristi u znanstveno-nastavne svrhe.

Pojedinačne zbirke nastoje odgovoriti na stvarne obrazovne, znanstveno-istraživačke i informacijske potrebe nastavnoga osoblja i studenata Filozofskoga fakulteta u Osijeku.

2. SELEKCIJA GRAĐE

Selekciju građe za nabavu obavlja knjižničar zadužen za poslove nabave. Sva se građa nabavlja prvenstveno u suradnji s znanstveno - nastavnim osobljem sukladno službenim popisima obvezne i dopunske literature. Građa za potrebe znanstvenih projekata nabavlja se u dogovoru s voditeljima projekata.

2.1. KRITERIJI ZA NABAVU KNJIŽNE I NEKNJIŽNE GRAĐE:

Osnovni kriteriji za nabavu su:

- primjerenost u odnosu na studijski program i istraživačke interese,
- relevantnost u odnosu na postojeći fond,
- cijena,
- interes korisnika,
- novost i relevantnost teme,
- ugled autora i nakladnika,
- fizičke karakteristike (uvez, izgled, vrsta i kvaliteta papira, tisak),
- tehnički aspekti (mogućnost korištenja),
- opremljenost djela bibliografskim podacima, kazalima, predgovorima.

3. NAČINI NABAVE GRAĐE

Građa se nabavlja sljedećim načinima:

- kupovina
- darovi
- vlastita izdanja
- razmjena.

Iznos za nabavu građe kupovinom određuje se godišnjim proračunom Fakulteta.

Kod nabave darovima Knjižnica zadržava pravo na selekciju građe prema kriteriju relevantnosti, a ostatak darova prosljeđuje drugim knjižnicama ili daruje korisnicima.

Fakultet je dužan Knjižnici dostaviti onoliko primjeraka vlastitih izdanja, koliko je potrebno prema nastavnim planovima i programima, a u odnosu na broj studenata.

Za potrebe razmjene Knjižnica koristi prvenstveno vlastita izdanja Fakulteta kao i drugu građu iz zbirke duplikata.

4. FINANCIRANJE

Nabavu knjižnične građe financira Filozofski fakultet u Osijeku. Raspodjelu sredstava predlaže voditeljica knjižnice uz potvrdu dekana/ice. Najveći dio iznosa namijenjenog nabavi knjižnične građe utrošit će se na nabavu građe s popisa obvezne i dopunske literature, dok se ne postigne omjer od 20% za obveznu literaturu i 10% za dopunsku literaturu u odnosu na ukupan broj studenata svakog pojedinačnog kolegija. Za nabavu referentne literature odvajati će se iznos od cca 5%.

Građa za potrebe doktorskih studija financira se sredstvima namijenjenim doktorskim studijima; očekuje se, da bi se cca 1,5% sredstava od školarine svake upisane generacije ulagalo u nabavu literature.

Građa za potrebe pedagoško-psihološkog obrazovanja financira se sredstvima Dopunskog pedagoško-psihološkog obrazovanja što iznosi cca 1,5% od ukupnog iznosa školarine.

Nabava građe za znanstveno istraživački rad financira se prvenstveno sredstvima s pojedinačnih projekata i u dogovoru s voditeljima projekata.

Ovisno o financijskoj situaciji, može doći do odstupanja u raspodjeli sredstava.

5. REVIZIJA I OTPIS

S obzirom na veličinu fonda, revizija će se provoditi svakih 8 godina prema Pravilniku o otpisu i reviziji.

Redovito se izlučuje i otpisuje:

- uništena građa;
- izgubljena građa;
- dotrajala građa;
- zastarjela građa iz pojedinih znanstvenih područja (u dogovoru s nastavnicima iz određenih područja) i
- neaktualna građa u više primjeraka čije korištenje je vidno smanjeno ili se ne koristi (građa koja nije posuđena 5 godina).

Otpisana građa prosljeđuje se drugim zainteresiranim knjižnicama ili poklanja studentima (sredstva se koriste za nabavu nove građe) u skladu s Pravilnikom o reviziji.

6. VREDNOVANJE

Redovitim vrednovanjem fonda ukazuje se na nedostatke, pomaže u njihovom otklanjanju i poboljšava nabavu. Vrednovanje se vrši na temelju kvalitativnih (sadržajnih) i kvantitativnih (brojčanih) pokazatelja.

Kriteriji za vrednovanje su:

- relevantnost
- kvaliteta
- aktualnost
- količina
- iskoristivost
- dostupnost.